

Pomladanjsko jutro na vòdi.

Béga ob vèslu
Čolníček legák,
Voda ga nese,
Ko lástovko zrák.

Veter od juga
Meglice topí,
Solnce se zláto
V valovih svetlí.

Jásno obnébje,
Zelèno poljë,
Čúdes tisóč je
Okolo vodé.

Novemu novi
Krasóte se zbòr,
Lepšemu lepši
Umiče prizòr.

Tu o bregóvih
Vonjáva cvetóv,
Daleč tam gláve
Planínskíh verhóv.

Cérkvice béle
Tu níže od zád
Glédajo s hríba
Na kóčo, na grad.

Mesto prijazno
In gozd in vasí,
Berzo gibánje
Okrétnih ljudíj.

V želnu otročje
Vrískánje glasno —
Mládo življenje,
Kakó si lepó!

Lujisa Pesjakova.

Konjski tat.

Mázur, bogat Beduvinec, imel je konja najboljše pasme (plemena).

Ko jednóč jezdi po puščavi k prijatelju, sliši blizu potoka slabotno ječánje. Idóč za tem milim stokom najde sivobralega moža v pesku ležèč. Starec, ugledávši neznanega popotnika, poprosi v iménu božjem in prorokovem, da bi se ga usmíli.

„Usliši me,“ ogovóri stárec Beduvínca, „siromak sem, potujoč po puščavi. Truden dolge hoje sem si hotel žejo ugasiti na studenci; a slabost me prime in tako sem tukaj obležal. Pomozi mi zatorej po besedah prorokovih, ki govorí: „za kápljico vode, katero žejnemu daš, v raji dobodeš obilo veselja.“

Mázur, človek blazega serca, usmíli se žejnega siromaka, ostavi konja pri njem ter takój odhití k studencu po vode. Jedva dospéje do studenca, kar začuje za soboj nekov stropòt. Ozerší se zeló osupne, videč, da mu je iznemogli stari prosják v tem vsédel na konja ter hitro mimo njega zdirjal.

Mázurja nij tolíko užalila konjeva izguba, kolikor gerda zvijača, s katero ga je tat preváril. Uže se misli sè samokresom maščevati prederznemu človeku, a potoláži se ter za njim zavpije: „Stoj, samo za trenotje! Ne boj se, da bi te dohítel, ker znám naglost svojega konja. Tudi vem, da si ne šteješ v greh, ka si me prevaril sè zvijačo in me okradel; a pómni, zlotvòr! da te zadene kazen prorokova. Kdo li bode po sedàj iznemoglim siromakom v puščavi pomagal za tako hvaležnost, kakoršna je tvoja? Vsak odjezdi gluh mimò ubozega popotnika, bojèč se, da se mu ne bi pripetilo, kar se je meni. In vse nesreče iznemoglih ljudij, katere zadene žalosten konec v puščavi, kriv bodeš ti, zlosréčnik. Idi!“ — To izgovorivši hoče Mázur molčé oditi. A kaj stvorí tat? Hipoma oberne konja ter dohitévši Mázurja, podá mu berzdo rekoč: „ná svoje živínče! Dobro si govoril! Dobiček, kar bi mi ga dal konj, bíl bi premajhen proti nesreči, v katero bi jaz pehníl po puščavi potujoče in iznemogle ljudi. Ná tí svoje, a meni bodi prorok mílostiv.“

Daniyel Majarón.

Kováč skopúh.

Bogat kováč je stanoval v necem mestu poleg morja. Bil je zeló skop in hudoben. Zbranih je imel premnogo novcev, s katerimi je napolnil star panj ter ga pred vsemi ljudmi postavil k ognjíšču, da bi nikdo ne súmnel, kaj je v njem skrito. Nekedaj, ko so terdno spali, morje vzraste in zalije hížo tako zeló, da je panj vsplával. Kadar se je morje uléknilo, odneslo je tudi panj, ki je plaval mnogo mílj daleč, dokler je prišel k necemu mestu, kder je žível mož, ki je bil zeló gostoljubív in darézljív ubožcem in tujcem. Ta človek, zjutraj za rana vstavši, vídi plavajoči panj ter ga potegne k sebi na súho, misleč, da je sama klada, katero je kdo vergel ali ostavil. Pripétilo se je potem, da je k njemu prišlo mnogo tujcev, in bil je zunaj velik mraz. Gostoljubívi domačín vzame sekiro, da bi panj razklal, in ko udari trikrat ali štiríkrat, začuti zvenčanje. Panj razcepi ter novce najde in veselo spravi, da bi je povernil, ako se jim gospodar oglási. A kováč je hodil vse od mesta do mesta, novcev iskáje, ter je prišel tudi v to mesto k človeku, kateri je bil njegov panj ogrénil. Ko je začel govoriti o izgubljenem panji, domačín takój razuméje, da so novci njegovi, ter pomisli v sebi: „ogledati hočem, ali je volja božja, da mu novce vernem, ali ne?“ Ukaže speči tri hlebe kruha, in pervega napolniti perstí, družega mertváških kostíj a tretjega novcev, najdenih v pánji. To stvorívši velí kovaču: „pojesti hočeva tri hlebe kruha od najboljše moke, in katerega izmej njih si izbereš, dovolj ti ga bode.“ Kováč, vzdígnívši hleb za hlebom, čuti, da je najtežji tist, v katerem je bila perst. Izbere si tega in reče gospodárju: „ta bodi moj, in ako bi še potreboval, vzamem tudi tega,“ roko položívši na hleb z mertváškimi kostmí. Domačín, to vídèč, misli sam v sebi: „zdaj vém; božja volja nij, da bi ta zlosréčnik imel novce.“ Takój skliče uboge in nedóžne, slepe in hrome ljudi ter pred kováčem razlomi hleb, govoreč: „evo tvojih novcev, katere sem ti bil podal v roko; a tí si rajši izbral perst in mertváške kostí, in tako je tudi prav, ker nij Bog hotel, da bi ti novci bíli tvoji.“ Domačín hitro vse novce pred njim razdelí mej ubožce, a kováč otide, zeló osramočén.